

AINO AASPÖLLU

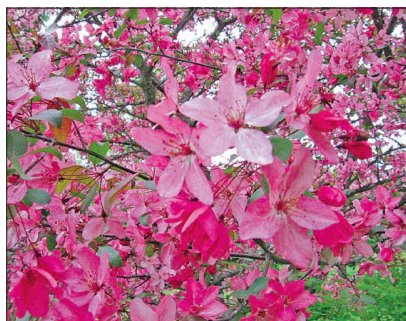
Läti sirelid on kuulsad ka väljaspool oma maad.

Varane igihaljas õierohke rododendron 'P. J. Mezitt'.

Üks ilusaimaid heitlehiseid Läti rododendroneid on 'Liesma' (liesma on läti keeles leek).

Järvselja külmakindlad iluõunapuud asendavad Eestis edukalt Jaapani ilukirsse. Pildil sort 'Professor August Vaga'.

Tanguutia elulõnga sordil 'Bill Mac Kenzie' on õitega võrdselt kaunid ka hõbedased seemnetega suletupsud.

Põnevad taimeostud aianduspäevadelt

Eesti Dendrologia Selts annab soovitusi, milliseid taimi võiks osta 14.–16. augustil Harjumaal Nurga puukoolis toimuvatel aianduspäevadel.

Nurga puukooli aianduspäevad on erilised oma taimevaliku poolest. Siit võib leida nii mõndagi, mida aiaäride sortimendis pole. Põnevaks teeb taimevaliku just see, et meie istikukasvatajate kõrval on alati oma kaubaga väljas ka lätlased.

Latvijas Valsts Mezi, Kalsnava arboretum

See on Läti suurim arboretum ja puukool. Kuna Kalsnava asub Läti külmas osas, on kindel, et need taimed, mis neil kasvavad rahuldavalt, õnnestuvad ka meil.

Eriti hinnatavad on Läti oma aretised. Nii on isegi varajasel veigelal (*Weigela praecox*), kes on veigelatest kõige külmakindlam, oma sordid. Kompaktsed võra ning eriti ilusate roosade õitega on 'Aija' ja 'Anita'.

Kuulsad on Lätis aretatud sirelid. Neid hindavad kõrgelt ka Skandinaavia haljastajad, sest neil sortidel on kompaktsed võrad ja suured õisikud.

Palju on söödava kuslapuu (*Lonicera caerulea*) sorte, mille sinika marju meenutavad viljad valmivad juba pärast jaanipäeva.

Läti Riikliku Ülikooli Botaanikaead

Lätimaal on uute külmakindlate rododendronite sordiaretusega tegeldud juba üle 50 aasta Richard Kondratovitši juhtimisel. Eriti sobivad meile talvekatet mitte vajavad heitlehised rododendronid.

Igihaljastest rododest soovitame sorti 'P. J. Mezitt', mis kasvab ligi 2 m kõrguseks. Tema lehed on veidi suuremad kui pohlal, talveks muutuvad need punakaspruuniks. Sort õitseb kaua ja eriti rikkalikult mai esimesel poolel, mil heitlehised õied katavad üleni põosa.

Inčukalnsi puukool

Puukool paljundab parimaid ja haiguskindlaid kanarbike ning eerikate sorte. Kevade peale mõeldes võib osta

punase eerika (*Erica carnea*) sorte, mis on meil täiesti külmakindlad.

Huvitav on ka hariliku kukemarja (*Empetrum nigrum*) kollaselehine sort 'Aureum', mis talveks muutub kaunitl oražikaks.

Järvselja õppe- ja katsemetskond

Laias valikus pakutakse kvaliteetseid eestimaiseid haruldasi puid ja põõsaid väga soodsas hinnaga. Järgnevalt mõned näited.

Põldjalaka (*Ulmus minor*) valgekirjude väikeste lehtedega sort 'Variegata' on väike puuke, mis sobib poolvarjulisse kasvukohta.

Regeli kolmtiivak (*Tripterygium regelii*) on pooleldi roniv põõsas, mis kasvab umbes 4 meetri kõrguseks. Tema võrsed on punakad, ererohelised lehed lopsakad ja tugevad. Õisik on suur, õied kreemikasvalged. Õitseb kaua juulist septembrini. Kolmetiivalised viljad on algul roosana eriti dekoratiivsed, viljad jäävad kauaks põõsale. Regeli kolmtiivak on vähe tuntud külmakindlil ilupõõsas, mis sobib nii koduaeda kui ka haljasalale.

Kuradipuul ehk mandžuuria araalial (*Aralia mandshurica*) on ligi 1 meetri pikkused kaheliselgjad lehed. Sügisel värvub ta kaunitl oranžikaspruunaseks. Õied on suurtes valgetes sari-kates, puu õitseb augustis-septembris. Nime on ta saanud tüve ja leherootse katvate teravate ogade tõttu.

Kaukaasia tiibpähklipuu (*Pterocarya fraxinifolia*) pikad sulgjad lehed muutuvad sügisel kuldseks. Puu teevad huvitavaks pikkadel rootsudel ripuvad tiibjad viljad.

Kollane kask (*Betula alleghaniensis*) on kaunis pargipuu, mis sobib ka suuremasse aeda. Tema koor on läikiv ja kuldse tooniga, vanemas eas muutub punakaspruuniks. Sügisvärvus on oranžikaskuldne.

Toreda paju (*Salix exigua*) kõrgus on 3 meetri ringis. Võra mõjub ornaalne, sest hõbedased lehed on väga kitsad. Ettevaatust – soodsas kasvukohas ajab tüütuid juurevõsusid.